

1. ความเป็นมาของปัญหา

เนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการ เงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการ นั้น มีการดำเนินงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อีกทั้งเงินที่นำมาใช้จ่ายตามโครงการเงินกู้ก็มีถึง 3 ส่วนด้วยกัน คือ เงินกู้ เงินงบประมาณสมทบ และเงินอุดหนุนของส่วนราชการ เพื่อใช้จ่ายตามโครงการเงินกู้ต่างประเทศ ซึ่งในแต่ละส่วนก็มีระเบียบและวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายที่แตกต่างกัน ทำให้มีปัญหาในการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน การบันทึกบัญชี และการจัดทำรายงานทางการเงินเสนอต่อสถาบันเงินกู้ ตลอดจนการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ดังนั้น จึงควรที่จะศึกษาเพื่อหาแนวทางในการควบคุมโครงการเงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการให้มีความคล่องตัวสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

1. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโครงการเงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการ

2. การควบคุมและปัญหาการควบคุมโครงการเงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อเสนอแนวทางในการควบคุมให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ขอบเขตของการศึกษา

เนื่องจากโครงการ เงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการมีจำนวนมาก อีกทั้งแหล่งที่มาของเงินกู้ก็มีหลายแหล่งด้วยกัน ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้เลือกศึกษาจากโครงการเงินกู้จากธนาคารโลก (World Bank or International Bank for Reconstruction and Development - IBRD) โดยได้ศึกษาในสาระสำคัญดังนี้

1. ศึกษาพระราชบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการกู้เงินจากต่างประเทศ
2. ศึกษาการดำเนินการขอกู้เงินของส่วนราชการว่ามีระเบียบและขั้นตอนอย่างไร
3. ศึกษาระเบียบ และขั้นตอนการควบคุมการเบิกจ่ายเงินกู้ เงินงบประมาณ-สมทบ และเงินทศรองราชการ เพื่อร่งจ่ายตามโครงการ เงินกู้ต่างประเทศ ตลอดจนวิธีปฏิบัติในการบันทึกบัญชีในระบบบัญชีของรัฐบาลไทย ระบบบัญชีส่วนราชการ และระบบบัญชีโครงการ เงินกู้ต่างประเทศ
4. ศึกษาการควบคุมและปัญหาการควบคุมโครงการ เงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
5. เสนอแนะวิธีแก้ปัญหา

4. วิธีการดำเนินการศึกษาและคนควา

1. ศึกษาพระราชบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโครงการเงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการ
2. ศึกษาจากบทความในวารสาร และเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เกี่ยวกับการกู้เงินจากต่างประเทศภาครัฐบาล
3. สอบถามเจ้าหน้าที่ของกรมบัญชีกลาง และส่วนราชการถึงแนวปฏิบัติและปัญหาในการควบคุมการ เบิกจ่ายเงิน และการลงบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินตาม

โครงการเงินกู้ต่างประเทศ ในระบบบัญชีของรัฐบาลไทย ระบบบัญชีส่วนราชการและระบบบัญชีโครงการเงินกู้ต่างประเทศ

4. ศึกษารายงานทางการเงินของส่วนราชการจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้กระทรวงการคลังและส่วนราชการได้ทราบถึงปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา สำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมโครงการเงินกู้ต่างประเทศของส่วนราชการ

2. เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้นำข้อมูลนี้ไปเป็นแนวทางในการศึกษาและค้นคว้า

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย